

POLITIKA OSIGURANJA KVALITETA NA UNIVERZITETU U SARAJEVU - FAKULTETU SPORTA I TJELESNOG ODGOJA

Sarajevo, 2023. godine

1. Izjava o politici kvaliteta
2. Sistem upravljanja kvalitetom
  - 2.1. Odbor za osiguranje kvaliteta
  - 2.2. Struktura odbora za osiguranje kvaliteta
3. Propisi
4. Politika kvaliteta i odgovornosti
  - 4.1. Politika kvaliteta
  - 4.2. Preispitivanja od strane rukovodstva
5. Upravljanje resursima
  - 5.1. Osiguranje resursa
  - 5.2. Ljudski resursi
  - 5.3. Vijeće Fakulteta
  - 5.4. Sekretar
  - 5.5. Katedre
  - 5.6. Infrastruktura
6. Realizacija djelatnosti Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja
  - 6.1. Planiranje realizacije i finansijsko poslovanje
  - 6.2. Nabavke opreme i usluga
  - 6.3. Upravljanje procesima
  - 6.4. Identifikacija i slijedljivost
  - 6.5. Imovina korisnika i očuvanja proizvoda
7. Vrednovanja, analize i poboljšavanja
  - 7.1. Opšte odredbe praćenja i mjerenja
  - 7.2. Evaluacija studijskih programa
  - 7.3. Procedure za unaprijeđenje kvaliteta procesa
8. Evaluacija sistema kvalitete obrazovanja
  - 8.1. Interna evaluacija
  - 8.2. Eksterna evaluacija
9. Međunarodna suradnja, osiguranje kvaliteta i mobilnost
  - 9.1. Šta je to međunarodna mobilnost?
  - 9.2. Mobilnost sa inostrane institucije na unsa-fasto
  - 9.3. Kako se možete prijaviti na međunarodnu mobilnost?
  - 9.4. Gdje možete ići na međunarodnu razmjenu?
  - 9.5. Ko sve može učestvovati u međunarodnoj mobilnosti?
  - 9.6. Prijava na međunarodne projekte
10. Zaključna razmatranja

UVOD

Politika osiguranja kvalitete Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja Univerziteta u Sarajevu je ključni dokument koji ima za cilj postavljanje jasnih smjernica i standarda u svrhu obezbjeđivanja visokog nivoa kvaliteta obrazovanja i usluga na fakultetu. Ovaj dokument predstavlja temeljni okvir za upravljanje kvalitetom i kontinuirano poboljšanje svih aspekata rada fakulteta.

Fakultet sporta i tjelesnog odgoja Univerziteta u Sarajevu posvećen je pružanju izvrsnosti u oblasti sportskog obrazovanja i tjelesnog odgoja. Naša misija je da pružimo visoko kvalitetno obrazovanje, istraživanje i usluge koje će omogućiti studentima da razviju svoje potencijale i postanu stručnjaci u svojim oblastima.

Ovaj dokument definiše politiku kvaliteta Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja Univerziteta u Sarajevu, kao i odgovornosti svih zaposlenih za postizanje i održavanje visokih standarda kvaliteta. Također, detaljno opisuje sistem upravljanja kvalitetom koji je uspostavljen na fakultetu, kao i procese koji su uključeni u osiguranje kvaliteta.

Fakultet sporta i tjelesnog odgoja Univerziteta u Sarajevu ima uspostavljen Odbor za osiguranje kvaliteta koji je odgovoran za nadzor, procjenu i unapređenje kvaliteta obrazovanja i usluga. Ovaj Odbor ima jasnu strukturu i odgovornosti definisane u skladu sa propisima.

Upravljanje resursima, kao ključni dio osiguranja kvaliteta, također je obuhvaćeno ovim dokumentom. Osiguranje resursa, ljudski resursi i infrastruktura su pažljivo planirani i upravljani kako bi se osigurao nesmetan rad fakulteta i pružanje kvalitetnih usluga.

Proces realizacije djelatnosti Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja detaljno je opisan u ovom dokumentu. Planiranje realizacije i finansijsko poslovanje, nabavke opreme i usluga, upravljanje procesima, identifikacija i slijedljivost te očuvanje imovine korisnika i proizvoda, sve su to ključne komponente koje doprinose kvalitetu rada fakulteta.

Vrednovanje, analize i poboljšavanje su kontinuirani procesi koji su integralni dio sistema osiguranja kvalitete na Fakultetu sporta i tjelesnog odgoja Univerziteta u Sarajevu. Opšte odredbe praćenja i mjerenja, evaluacija studijskih programa i procedure za unapređenje kvaliteta procesa su aktivnosti koje se redovno sprovode kako bi se identifikovali nedostaci i ostvarile mjere za poboljšanje kvaliteta.

Evaluacija sistema kvalitete obrazovanja je također važan dio politike kvaliteta na fakultetu. Interna evaluacija se kontinuirano sprovodi kako bi se pratio napredak i identifikovali potencijalni problemi, dok se eksterna evaluacija vrši kako bi se obezbijedila objektivnost i usporedba sa drugim institucijama.

Ovaj dokument predstavlja temelj politike osiguranja kvalitete Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja Univerziteta u Sarajevu i svim zaposlenima pruža smjernice za postizanje visokih standarda kvaliteta. Kontinuirano praćenje, evaluacija i poboljšanje osiguravaju da fakultet ostane lider u oblasti sportskog obrazovanja i tjelesnog odgoja te pruža izvrsnost u svim svojim aktivnostima

---

1. IZJAVA O POLITICI KVALITETA

Fakultet sporta i tjelesnog odgoja Univerziteta u Sarajevu usmjeren je na postizanje najviših standarda u kvaliteti svog obrazovanja i istraživanja, u nastojanju da pruži najbolju moguću vrijednost za svoje studente i širu zajednicu. Kroz usmjeravanje na kvalitetu u svim aspektima svog rada, fakultet se obavezuje da stalno poboljšava svoje postupke i prakse kako bi osigurao ispunjenje svojih ciljeva.

Naši temeljni ciljevi politike kvalitete uključuju bolju pripremljenost za obrazovne i istraživačke funkcije, težnju ka izvrsnosti, rad bez grešaka, veću vrijednost za uloženi novac i kvalitet kao instrument za unapređenje efikasnosti. Ovo također uključuje transformaciju Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja i nastojanje ka stalnom poboljšanju u svim aspektima našeg rada.

Posebno, želimo stvoriti sistem kvaliteta koji osigurava da je svaki student zadovoljan svojim iskustvom na našem fakultetu. Naša težnja je da podržimo studente kroz sve faze njihovog obrazovnog puta, od prijave za upis, preko predavanja i ispita, do diplomiranja i zapošljavanja.

Naša nastavna praksa je usmjerena na ispunjenje potreba svih naših studenata. Sve naše službe, organizacijske jedinice, upravni organi i nastavni kadar kontinuirano se ocjenjuju kako bi se osiguralo da naša praksa i procedura uvijek podržavaju pozitivno iskustvo studiranja. Ovaj sistem se koristi za praćenje, procjenu i poboljšanje kvalitete studentskog iskustva tokom njihovog studija na Fakultetu sporta i tjelesnog odgoja.

Uključujući sve učesnike u sistemu - studente, nastavnike, upravu, prateću administraciju i širu zajednicu - težimo postizanju sveobuhvatnog zadovoljstva. Vjerujemo da će ovo omogućiti efikasno uklapanje u globalne tokove savremenog evropskog i svjetskog prostora visokog obrazovanja.

Naša sposobnost da ostvarimo visok nivo nastavnog, naučnog i stručnog kvaliteta utemeljena je na znanju naših stručnih i naučnih kadrova. Posvećeni smo ostvarivanju usklađenosti sa procesima evropske integracije visokoškolskog obrazovanja, predviđenih Bolonjskom deklaracijom, te nastojimo pružiti usluge koje zadovoljavaju i pridobivaju povjerenje naših studenata, privrede i društva u cjelini.

Naša politika kvalitete zasniva se na sljedećim principima:

- ✓ Kvalitetno i stalno ispunjavanje svih zahtjeva okruženja
- ✓ Kontinuirano poboljšanje obrazovnog procesa i svih procesa rada, uz stalno inoviranje u skladu sa dostignućima nauke
- ✓ Postavljanje kriterija kvalitete u obavljanju zadataka svih zaposlenih na najbolji način
- ✓ Poticanje timskog rada u cilju unaprijeđenja nauke i prakse
- ✓ Usaglašenost sa procesima evropske integracije visokoškolskog obrazovanja
- ✓ Težnja ka maksimalnom i inovativnom kvalitetu u svim fazama procesa rada
- ✓ Osiguranje potpune dokumentacije procesa rada
- ✓ Pružanje potpuno potkrijepljenih literaturnih nastavnih procesa
- ✓ Postizanje savremenog nivoa efektivnosti, racionalnosti i kvaliteta u procesu rada.

Kroz našu politiku kvaliteta, uspostavljamo svestranu saradnju sa drugim obrazovnim i naučnim institucijama, kao i korisnicima rezultata našeg nastavnog, naučnog i stručnog rada. Svaki uposlenik na Fakultetu sporta i tjelesnog odgoja očekuje se da se pridržava propisane dokumentacije sistema kvaliteta, te svojom kreativnošću doprinosi unaprijeđenju sistema kvaliteta i procesa rada, razvijajući kulturu kvaliteta i izvršavajući svoje zadatke u duhu utvrđene politike kvaliteta. Fakultet sporta i tjelesnog odgoja je uspostavio, implementirao i održava sistem upravljanja kvalitetom, te nastavlja sa poboljšavanjem njegove efikasnosti. Naš sistem upravljanja kvalitetom obuhvata sve procese potrebne za realizaciju naše utvrđene politike kvaliteta i ciljeva kvaliteta.

2. SISTEM UPRAVLJANJA KVALITETOM: ODBOR ZA OSIGURANJE KVALITETA

Odbor za osiguranje kvaliteta na Fakultetu sporta i tjelesnog odgoja Univerziteta u Sarajevu ima ključnu ulogu u upravljanju i poboljšanju kvaliteta akademske prakse i ishoda na fakultetu. Ovaj odbor je zadužen za kreiranje, implementaciju i nadzor mehanizama za osiguranje kvalitete koji su u skladu sa standardima visokog obrazovanja i pravcima razvoja fakulteta.

a) Odbor za osiguranje kvaliteta inicira, koordinira i implementira sve postupke osiguranja i unapređenja kvaliteta na Fakultetu. To uključuje sve faze procesa, od planiranja do evaluacije, te neprekidno prati i poboljšava procedure osiguranja kvalitete.

b) Koordinacija sa Odborom za upravljanje kvalitetom na Univerzitetkom nivou je esencijalna kako bi se osigurala usklađenost i sinergija u pristupima poboljšanju kvalitete. Ova koordinacija može se ostvariti direktno ili preko Kancelarije za međunarodnu saradnju i osiguranje kvaliteta.

c) Odbor za osiguranje kvaliteta podnosi godišnje izvještaje o svom radu Odboru za upravljanje kvalitetom. Ovi izvještaji osiguravaju transparentnost rada i omogućuju povratne informacije i preporuke za daljnje unapređenje.

d) Odbor je također odgovoran za predlaganje i realizaciju projekata iz oblasti osiguranja kvaliteta. Ti projekti mogu biti usmjereni na unapređenje specifičnih aspekata nastave, istraživanja ili upravljanja.

e) Jedan od ključnih elemenata rada Odbora je organizacija procesa studentske evaluacije rada akademskog osoblja i uspješnosti realizacije nastavnih planova i programa. Ovi procesi uključuju prikupljanje i analizu podataka, te identifikaciju područja za poboljšanje.

f) Odbor također organizira analize uspješnosti studiranja i naučnoistraživačkog rada, te identifikaciju uzroka nekvalitetnog i neefikasnog procesa. Analize se koriste za utvrđivanje problema u postojećim procesima i predlaganje mjera za njihovo rješavanje.

g) U skladu sa standardima kvaliteta u visokom obrazovanju, Odbor razvija indikatore kvaliteta koji prate trendove procesa na Fakultetu. Ti indikatori omogućuju kvantitativnu evaluaciju kvalitete i omogućavaju usporedbe s drugim institucijama.

h) Odbor je odgovoran za pripremu godišnjeg izvještaja o radu dekana u skladu s datim nadležnostima. Ovaj izvještaj pruža jasan pregled aktivnosti dekana i uticaja na kvalitetu rada na Fakultetu.

i) Pored navedenih aktivnosti, Odbor obavlja i druge poslove vezane za osiguranje kvaliteta po nalogu dekana. To može uključivati niz zadataka, uključujući organizaciju stručnih radionica, pregled politika kvaliteta i koordinaciju s eksternim tijelima za akreditaciju.

2.1. ODREDBE O RADU ODBORA ZA OSIGURANJE KVALITETA I NJEGOVI ČLANOVIMA

Odbor za osiguranje kvaliteta Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja Univerziteta u Sarajevu sastoji se od predstavnika akademskog osoblja, studenata, administrativnih djelatnika i, gdje je to primjereno, spoljnih stručnjaka. Ovaj interdisciplinarni pristup osigurava sveobuhvatno i uravnoteženo razumijevanje procesa unutar Fakulteta.

a) Članstvo: Članovi Odbora za osiguranje kvaliteta biraju se na osnovu kompetencija, iskustva i posvećenosti poboljšanju kvalitete. Mandat članova traje četiri godine, s mogućnošću ponovnog izbora. Svaki član je odgovoran za aktivno sudjelovanje u radu Odbora i doprinos poboljšanju kvalitete Fakulteta.

b) Sastanci: Odbor za osiguranje kvaliteta održava redovne sastanke, najmanje jednom kvartalno. Dodatni sastanci mogu se zakazati po potrebi. Svi članovi se očekuje da prisustvuju sastancima i aktivno doprinose diskusijama.

c) Dužnosti i odgovornosti: Svaki član Odbora za osiguranje kvaliteta ima definirane dužnosti i odgovornosti, uključujući aktivno sudjelovanje u postupcima evaluacije, pripremu izvještaja, predlaganje mjera za poboljšanje kvalitete i promociju politike kvalitete unutar Fakulteta.

d) Koordinacija sa Univerzitetskim Odborom za upravljanje kvalitetom: Predsjednik Odbora za osiguranje kvaliteta Fakulteta je glavna veza sa Odborom za upravljanje kvalitetom na Univerzitetskom nivou. Ova koordinacija osigurava usklađenost i efikasnu razmjenu informacija.

e) Kontinuirana edukacija: Odbor za osiguranje kvaliteta je odgovoran za organizaciju treninga i radionica za osoblje i studente na temu kvalitete u visokom obrazovanju. Ova aktivnost doprinosi razvijanju kulture kvalitete na Fakultetu.

f) Revizija: Odbor za osiguranje kvaliteta sprovodi redovne interne revizije za procjenu efikasnosti procesa osiguranja kvalitete. Rezultati ovih revizija koriste se za unapređenje procesa i praksi na Fakultetu.

g) Politika kvalitete: Odbor za osiguranje kvaliteta predlaže, razvija i implementira politiku kvalitete Fakulteta, uzimajući u obzir opće smjernice Univerziteta i specifičnosti Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja.

Ove odredbe su u skladu s općim pravilima Univerziteta i usklađene sa standardima kvalitete u visokom obrazovanju. Izrada i ažuriranje ovih odredbi je dinamičan proces koji se prilagođava potrebama Fakulteta i promjenama u kontekstu visokog obrazovanja.

2.2. Struktura odbora za osiguranje kvaliteta

Odbor za osiguranje kvaliteta Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja Univerziteta u Sarajevu oblikovan je s ciljem da odrazi raznolikost interesa i stručnosti koje su potrebne za sveobuhvatnu i učinkovitu kontrolu i unapređenje kvalitete. Sastoji se od devet članova, svaki s jedinstvenom ulogom i odgovornošću. Ova struktura potiče široko sudjelovanje i omogućava različite perspektive u procesima osiguranja kvaliteta.

a) Predstavnici nastavnog osoblja: Ovi članovi su nastavnici koji su u radnom odnosu s Fakultetom. Odabrani su na temelju njihove stručnosti, iskustva u podučavanju i posvećenosti osiguranju kvalitete. Oni donose dragocjene uvide u procese nastave i učenja i ključni su za razvoj strategija za unapređenje kvalitete nastave.

b) Predstavnici studenata: Studenti prvog i drugog ciklusa studija također su zastupljeni u Odboru. Njihov je mandat jednogodišnji, što omogućava kontinuiranu rotaciju i svježije perspektive. Studenti su ključni za ocjenjivanje kvalitete nastave i studentskog iskustva na Fakultetu, te donose važnu perspektivu u proces osiguranja kvalitete.

c) Predstavници administrativnog osoblja: Ovi članovi igraju ključnu ulogu u upravljanju i administriranju procesa kvalitete. Oni pomažu u osiguranju da su procesi osiguranja kvaliteta učinkovito implementirani i da se odgovarajući resursi raspoređuju za unapređenje kvalitete.

d) Mandat: Svi članovi Odbora, s izuzetkom studentskih predstavnika, imaju mandat od četiri godine. Ovaj period omogućava kontinuitet i stabilnost u procesima osiguranja kvalitete, dok istovremeno omogućava dovoljno fleksibilnosti za uvođenje novih ideja i pristupa.

Ova struktura Odbora za osiguranje kvaliteta osigurava široko sudjelovanje i različite perspektive, omogućavajući Fakultetu da efikasno upravlja i poboljšava svoje procese kvalitete.

Odbor za osiguranje kvaliteta Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja Univerziteta u Sarajevu djeluje u skladu s normativnim okvirom koji obuhvaća niz pravila i regulativa.

---

3. PROPISI

---

a) Pravilnik o sistemu osiguranja i upravljanja kvalitetom na Univerzitetu u Sarajevu: Ovaj Pravilnik, izdan pod brojem 02-19-1/19 od 25.01.2019. godine, predstavlja temeljni dokument za postupanje Odbora. Pravilnik obuhvaća opće smjernice, procedure, i pristupe za osiguranje i upravljanje kvalitetom na Univerzitetu. On nudi detaljne upute za obavljanje unutarnjih i vanjskih evaluacija, razvoj internih mehanizama osiguranja kvaliteta, i primjenu indikatora kvalitete, među ostalim stvarima.

b) Drugi zakonski i podzakonski akti Univerziteta u Sarajevu i Fakulteta: Odbor također postupa u skladu s drugim relevantnim zakonima i propisima koje izdaje Univerzitet u Sarajevu, kao i Fakultet sporta i tjelesnog odgoja. Ovi akti mogu uključivati interne procedure, etičke smjernice, pravila o zaštiti podataka, i druge relevantne norme.

Ovim pravilima i regulacijama Odbor se vodi kako bi osigurao dosljednost, pravičnost, i transparentnost u svim svojim postupcima. Osim što osiguravaju da se održava visoka razina kvalitete, ovi propisi također služe kako bi se osiguralo da su sva prava i interesi uključenih strana zaštićeni tijekom procesa osiguranja kvalitete.

4. POLITIKA KVALITETA I ODGOVORNOSTI

4.1. POLITIKA KVALITETA

Politika kvalitete Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja na Univerzitetu u Sarajevu čini temelj za kreiranje svih operativnih procedura i sustavnog upravljanja radnim procesima unutar Fakulteta. Ova politika je utemeljena na zahtjevima korisnika, napretku znanosti, te primjeni najnovijih tehnologija. Njena glavna svrha je da osigura:

- Visok kvalitet nastave: Ova politika jamči dosljednost u postizanju visokih standarda pedagoške izvrsnosti.
- Visok kvalitet nastavnog i drugog osoblja: Politika kvalitete osigurava da se nastavnici i ostalo osoblje odabiru, obučavaju i procjenjuju prema najvišim standardima.
- Visok kvalitet opreme: Politika osigurava da se koristi samo najkvalitetnija oprema kako bi se podržala isporuka visokokvalitetnog obrazovanja.
- Efikasne radne procese bez zastoja i dorada: Ova politika promiče kontinuirano poboljšanje, učinkovitost i produktivnost.
- Ispunjavanje zahtjeva studenata i korisnika proizvoda i usluga: Politika se temelji na povratnim informacijama korisnika, osiguravajući da se uvijek zadovoljavaju njihove potrebe i očekivanja.
- Zadovoljavanje zahtjeva društva: Politika kvalitete podržava ispunjenje očekivanja i potreba šire društvene zajednice.

Politika kvalitete je preispitana i prihvaćena od strane rukovodstva Fakulteta. Ona je obvezujuća za sve sudionike u radnim procesima Fakulteta. Kroz ovu politiku, Fakultet osigurava da su njegovi ciljevi usklađeni s misijom i vizijom Fakulteta, omogućujući koordinaciju ukupnih resursa Fakulteta u ostvarenju postavljenih ciljeva.

Fakultet se obvezuje na postizanje sljedećih općih ciljeva kvalitete:

- Zadovoljavanje potreba studenata svih studijskih ciklusa te potreba za stalnim stručnim usavršavanjem.
- Provođenje naučno-istraživačkih projekata, samostalno ili u suradnji s drugim organizacijama iz zemlje i inostranstva.
- Razvijanje izdavačke djelatnosti štampanih i elektronskih publikacija.
- Stalna usuglašenost s aktualnim znanstvenim i stručnim saznanjima.
- Zadovoljavanje potreba ostalih korisnika iz oblasti usluga Fakulteta.
- Stalno unaprjeđivanje sistema upravljanja kvalitetom.

Ovi ciljevi se ostvaruju kroz stalno unapređivanje radnih procesa, smanjenje troškova, težnju ka trenutnoj ažurnosti, smanjenju pritužbi, kontinuiranoj edukaciji i stručnom usavršavanju kadrova, poticanju marljivosti, kreativnosti i inovativnosti, unaprjeđenju internog i eksternog komuniciranja, te stvaranju pozitivne radne klime.

Rukovodstvo Fakulteta, koje ima izvršnu odgovornost za postizanje postavljenih ciljeva, kontinuirano ih preispituje i prilagođava prema zahtjevima korisnika i promjenama poslovnih uvjeta. Kroz jasno utvrđenu politiku i strateške ciljeve, definirane ključne procese rada i mjerljive ciljeve, rukovodstvo iskazuje svoju posvećenost uspostavljanju, primjeni i stalnom unaprjeđenju sistema upravljanja kvalitetom. Na taj način Fakultet sporta i tjelesnog odgoja stalno širi vrijednosti specifične za visokoškolsku djelatnost, te čuva ugled i dostojanstvo Fakulteta i nastavničke profesije.

4.2. PREISPITIVANJA OD STRANE RUKOVODSTVA

Rukovodstvo Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja ozbiljno shvaća svoju obavezu kontinuirane ocjene i preispitivanja svog sistema upravljanja kvalitetom. Ova aktivnost nije samo formalnost, već vitalni aspekt strategije za stalno unapređivanje kvalitete usluga koje Fakultet pruža svojim studentima, osoblju i široj zajednici.

Redovna preispitivanja sistema upravljanja kvalitetom provode se u skladu s utvrđenom politikom i ciljevima kvalitete, kako bi se osiguralo da su ove smjernice i dalje prikladne, adekvatne i učinkovite. Osim redovnih revizija, sistem se preispituje i mimo planiranih rokova

kada su potrebne hitne intervencije ili kad dođe do značajnih promjena u strukturi ili djelovanju Fakulteta.

Da bi preispitivanje bilo što potpunije, koristi se niz podataka i izvora informacija. Među njima su izvještaji redovnih i vanrednih, internih i eksternih provjera sistema kvaliteta, rezultati mjerenja zadovoljstva korisnika, kao i primjedbe, prijedlozi i sugestije zainteresovanih strana. Analiziraju se i izvještaji efekata procesa rada, rezultati analiza reklamacija i žalbi korisnika, kao i promjene u organizaciji, zakonima i propisima. Također, uzimaju se u obzir analize finansijskih efekata i utjecaj na ukupnu izvedbu Fakulteta.

Na temelju rezultata ovog sveobuhvatnog preispitivanja, rukovodstvo s izvršnom odgovornošću donosi odluke o potrebnim akcijama. Ove mogu uključivati mjere za unapređenje sistema upravljanja kvalitetom, mjere za povećanje zadovoljstva korisnika i otklanjanje nezadovoljstva, mjere za povećanje efikasnosti radnih procesa, kao i mjere za prilagođavanje i usklađivanje sa zakonima i propisima.

Sve preduzete mjere imaju za cilj da unaprijede sistem upravljanja kvalitetom u cjelini, povećaju zadovoljstvo svih zainteresiranih strana i ostvare bolje poslovne rezultate Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja. Ovaj stalni proces revizije ključan je za održavanje visokog standarda kvalitete na Fakultetu, smanjenje broja posljedica neusuglašenosti u poslovanju, i osiguravanje da Fakultet ostane predvodnik u obrazovnom sektoru.

---

5. UPRAVLJANJE RESURSIMA

5.1. OSIGURANJE RESURSA

Efikasno upravljanje resursima predstavlja temeljnu komponentu u svim segmentima djelovanja Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja. Upravljanje resursima uključuje razumijevanje i osiguranje svih potrebnih resursa koji su ključni za isporuku kvalitetnih obrazovnih usluga i ostvarenje strateških ciljeva Fakulteta. Rukovodstvo sa izvršnom odgovornošću prepoznaje i cijeni ove potrebe, te se kontinuirano trudi da osigura adekvatne resurse:

- **Kompetentni kadrovi:** Fakultet stavlja naglasak na kvalitetu i kompetenciju svog osoblja. To uključuje sve, od nastavnog osoblja do administrativnog i podržavajućeg osoblja. Investicija u kvalitetnu radnu snagu omogućuje Fakultetu da pruža visokokvalitetne usluge svojim studentima i korisnicima.
- **Adekvatan prostor i sredstva za rad:** Fakultet se obvezuje osigurati potrebne fizičke resurse, uključujući moderne i dobro opremljene prostorije za predavanja, laboratorije, sportske objekte i druge pogodnosti koje olakšavaju učenje i razvoj studenata.
- **Nematerijalni resursi:** Fakultet razumije vrijednost nematerijalnih resursa kao što su intelektualna svojina i know-how. Sustavno se radi na njihovom očuvanju i unapređenju, osiguravajući da Fakultet ostane na čelu napretka u obrazovnom sektoru.
- **Organizaciona struktura Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja:** Jasno definirana i učinkovita organizacijska struktura je ključna za postizanje ciljeva Fakulteta. Rukovodstvo se trudi osigurati da je organizacijska struktura optimalna, fleksibilna i sposobna za prilagođavanje promjenama.
- **Radna sredina:** Fakultet cijeni važnost stvaranja ugodne i poticajne radne sredine. Takvo okruženje doprinosi dobrobiti i produktivnosti osoblja, a time i ukupnoj kvaliteti usluga koje Fakultet pruža.
- **Dobavljači:** Izbor pouzdanih i kvalitetnih dobavljača je ključan za nesmetano funkcioniranje Fakulteta. Fakultet nastavlja raditi na izgradnji i održavanju snažnih odnosa s dobavljačima koji mogu pružiti potrebne usluge i materijale.
- **Finansije:** Adekvatno upravljanje financijama omogućuje Fakultetu da nastavi pružati visokokvalitetne usluge, investira u potrebne resurse i unaprijedi svoje operacije. Rukovodstvo sa izvršnom odgovornošću prepoznaje ovo kao ključnu obavezu i nastoji osigurati da su finansijski resursi uvijek adekvatno upravljani.

Ukupno gledajući, ovi resursi omogućuju Fakultetu sporta i tjelesnog odgoja da pruža izvrsne obrazovne usluge, promovira inovacije i ostvaruje svoju misiju u obrazovanju, istraživanju i služenju zajednici. Cilj je osigurati najviši standard kvalitete u svim aspektima Fakultetovog djelovanja.

5.2. LJUDSKI RESURSI

U Fakultetu sporta i tjelesnog odgoja pridajemo veliku važnost razvoju ljudskih resursa, prepoznajući da su naši zaposlenici najvrijedniji aktiv. Na temelju analize potreba poslova u radnim procesima, stalno identificiramo neophodne kompetencije svih zaposlenih. To uključuje različite aspekte, kao što su potrebno obrazovanje, obuka na poslu, stupanj uvježbanosti, vještine i iskustvo.

U skladu sa normativnim aktima Univerziteta u Sarajevu - Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja, i temeljem analize i ocjene kompetencija zaposlenih, organiziramo programe i planove obuke. Te obuke pokrivaju širok spektar područja, uključujući informatičke tehnologije, tehnologije e-učenja, menadžment, marketing, primjenu standarda, zakona, propisa, procedura i uputstava za obavljanje radnih procesa, te nastavničke kompetencije, među ostalima.

Izbor za nastavno-naučna zvanja na Fakultetu sporta i tjelesnog odgoja vrši se u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju u Kantonu Sarajevo i Statutom Univerziteta u Sarajevu. Ovaj proces osigurava da su naši nastavnici i istraživači vrhunski kvalificirani i opremljeni potrebnim znanjem i vještinama za pružanje izvrsne obuke i mentorstva našim studentima.

Rukovodstvo sa izvršnom odgovornošću prepoznaje važnost selekcije kadrova i planiranja karijere, te stoga podstiče uključivanje svih zaposlenih u otvorenu komunikaciju i timski rad. Uvjereni smo da konstantno usavršavanje i razmjena znanja između članova našeg tima, kao i primjena suvremenih informatičkih tehnologija, doprinose efikasnosti i efektivnosti našeg sistema upravljanja kvalitetom.

Zaposlenje i raspoređivanje zaposlenih obavljaju se u skladu sa Zakonom o radu i Zakonom o visokom obrazovanju u Kantonu Sarajevo. Ovi postupci osiguravaju da su naši zaposlenici pravično i adekvatno raspoređeni, te da njihove vještine i iskustvo najbolje odgovaraju potrebama Fakulteta i naših studenata.

Naš cilj je stvoriti okruženje koje potiče profesionalni razvoj, inovacije i izvrsnost. Naša strategija ljudskih resursa fokusirana je na privlačenje, razvoj i zadržavanje visoko kvalificiranih, posvećenih i motiviranih pojedinaca koji su spremni podržati našu misiju i viziju.

5.3. VIJEĆE FAKULTETA

Vijeće Fakulteta je najviše stručno tijelo fakulteta.

- Nadležnosti vijeća fakulteta/akademije su:

- a) donosi odluke o svim akademskim, nastavnim, naučnim i stručnim pitanjima u okviru svoje nadležnosti,
- b) predlaže i samovrednuje nastavni plan i program za sve cikluse studija,
- c) vrši preispitivanje nastavnih planova i programa za sve cikluse studija i to najmanje jednom po isteku ciklusa studija,
- d) bira i razrješava dekana i prodekane,
- e) utvrđuje prijedlog i putem rektora Upravnom odboru upućuje pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta,
- f) donosi opće akte fakulteta/akademije,
- g) bira rukovodioca podorganizacione jedinice u svom sastavu na prijedlog iste,
- h) Senatu Univerziteta predlaže program naučnoistraživačkog/umjetničkoistraživačkog rada i program stručnog usavršavanja akademskog osoblja i drugih zaposlenika,
- i) imenuje komisije za stjecanje akademskog stepena magistra, odnosno naučnog stepena magistra nauka/umjetnosti do zakonom utvrđenog roka,
- j) Senatu Univerziteta predlaže raspisivanje konkursa za izbor u akademska zvanja, bira komisije za izbor u akademska zvanja,
- k) donosi prijedlog odluke o izboru u akademska zvanja (nastavnička i saradnička zvanja), i predlaže komisije za provođenje postupka za stjecanje naučnog zvanja doktora nauka
- m) utvrđuje pripadnost istoj ili srodnoj naučnoj/umjetničkoj oblasti za članove komisije za pripremanje prijedloga za izbor u akademska zvanja i komisije u postupku stjecanja naučnog zvanja doktora i doktora umjetnosti koji su sa druge organizacione jedinice ili druge visokoškolske ustanove,
- n) razmatra zahtjeve i utvrđuje prijedloge za stručno usavršavanje akademskog osoblja u zemlji i inozemstvu,

- o) utvrđuje nacrt broja studenata za upis u prvu godinu za sve cikluse studija,
- p) donosi odluku o izbornim predmetima u okviru nastavnog plana i programa koji će se izvoditi u određenoj studijskoj godini uz uvažavanje kadrovskih, prostornih i finansijskih mogućnosti fakulteta/akademije, kao i broja prijavljenih studenata,
- q) utvrđuje prijedlog plana realizacije nastave prije početka studijske godine,
- r) analizira prolaznost studenata po ispitnim rokovima u semestru i na kraju studijske godine, te utvrđuje mjere za poboljšanje prolaznosti studenata,
- s) analizira i ocjenjuje rezultate uspješnosti izvođenja nastave u okviru nastavnih programa,
- t) utvrđuje prijedlog mjera za unapređenje nastave,
- u) odlučuje po prigovoru studenata na rješenje dekana o mirovanju prava i obaveza studenata, odnosno odlučuje u drugom stepenu o pravima i obavezama studenata,
- v) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i ovim statutom te drugim općim aktima Univerziteta i fakulteta/akademije.

5.4. SKERETAR FAKULTETA

Fakultet ima sekretara koji pomaže u radu dekanu/direktoru i prodekanima u obezbjeđenju uvjeta za zakonito poslovanje organizacione jedinice.

Sekretar organizacione jedinice rukovodi administrativnim i stručnim poslovima službi organizacione jedinice, koordinira rad sa generalnim sekretarom u cilju unapređenja i postizanja većeg stepena funkcionalne integracije i ostvarivanja jedinstva procesa u okviru Univerziteta i organizacione jedinice, a za svoj rad odgovara dekanu, a u slučaju odsustva dekana ovlaštenom prodekanu.

5.5. KATEDRE

Članovi katedri su svi nastavnici i saradnici koji su izabrani na jedan od predmeta koji čine katedru ili na oblast iz te katedre..

Zadaci Oblasti-katedri su da:

- 1) Prate i proučavaju razvoj nastavnih disciplina koje ulaze u njen sastav i s tim u vezi preispituju i inoviraju nastavne planove i programe
- 2) Obezbeđuju da se nastava u okviru odgovarajućih nastavnih disciplina odvija po utvrđenim nastavnim planovima i programima i rasporedu nastave.
- 3) Utvrdjuju prijedloge programa naučnoistraživačkog rada i učestvuju u izvođenju programa u okviru područja nastavnih disciplina u sastavu oblasti katedri, osnivanjem istraživačkih timova i kroz druge vidove djelatnosti.

Nadležnosti katedre u realizaciji nastavno-naučnog i nastavno-istraživačkog rada su:

- organizacija i izvođenje nastavnog procesa za predmete naučne oblasti, odnosno katedre
- organizacija i izvođenje eksperimentalne i praktične nastave,
- priprema programa nastavnih predmeta,
- inoviranje i permanentno usavršavanje programa nastavnih predmeta,
- praćenje realizacije utvrđenih programa nastavnih predmeta,
- praćenje rada i uspjeh studenata i predlaganje mjera za njihovo poboljšanje;
- predlaganje naučnog i stručnog usavršavanja i napredovanja akademskog osoblja,
- davanje mišljenja i prijedloga o potrebi za raspisivanjem konkursa za angažovanje novih uposlenika na katedri,
- predlaganje objavljivanja konkursa za izbor u akademska i naučnoistraživačka zvanja,
- predlaganje sastava stručnih komisija za izbor u akademska i naučno stručna zvanja,
- predlaganje recenzenata u procedurama izdavačke djelatnosti,
- utvrđivanje usklađenosti teksta udžbenika ili knjige sa programom predmeta,

- predlaganje članova komisija u procedurama izrade i odbrane master radova i doktorskih disertacija,
- predlaganje zamjene i nagažovanja akademskog osoblja,
- predlaganje angažovanja naučnih, stručnih lica, stručnjaka iz prakse za obavljanje eksperimentalne i praktične nastave, kao i za realizacijunaučnoistraživačkog i stručnog rada,
- predlaganje angažovanja demonstratora prema potrebi,
- usklađivanje programa naučnoistraživačkog rada sa potrebama naučnonastavnih disciplina zastupljenih u okviru naučne oblasti, odnosno katedre,
- podsticanje i uvođenje studenata u naučno istraživački i stručni rad,
- organizovanje naučnih skupova iz djelokruga rada odsjeka i katedri, te osiguravanje učešća akademskog osoblja na skupovima ove vrste u zemlji i inostranstvu,
- rješavanje tekućih organizacionih i stručna pitanja u okviru naučne oblasti, odnosno katedre.

Fakultet ima i druga stručna i savjetodavna tijela.

Unutrašnja organizacija organizacionih jedinica preciznije se uređuje pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

5.6. INFRASTRUKTURA

Fakultet sporta i tjelesnog odgoja posjeduje sveobuhvatnu infrastrukturu koja je ključna za ispunjavanje naših operativnih i akademskih ciljeva. Naša infrastruktura uključuje radni prostor i opremu koja je prilagođena našim specifičnim potrebama i koja osigurava visoki stupanj kvalitete i uvjeta rada.

Razumijemo da kvaliteta naših usluga i procesa rada uvelike ovisi o tehničkim, prostornim, sigurnosnim, ekološkim i drugim karakteristikama infrastrukturnih elemenata, kao i o održavanju njihove radne sposobnosti tijekom eksploatacije. U tom smislu, kontinuirano ulažemo napore u osiguravanje visokokvalitetne i moderne opreme. Ovaj stalni napor omogućava nam da održimo našu infrastrukturu na razini koja odgovara našim visokim standardima kvalitete i omogućava nam da ostvarimo svoju misiju pružanja izvanrednog obrazovanja i istraživanja.

Oprema koju koristimo ključna je za naše operacije, te ju pažljivo bираmo i održavamo kako bi zadovoljila sve tehničke i sigurnosne zahtjeve. Vodimo ažurnu evidenciju o svim bitnim karakteristikama naše opreme, uključujući identifikaciju, tehničke specifikacije, podatke o stanju, planirane i naknadne intervencije održavanja i slično. Osim što posjedujemo dokumentaciju proizvođača, ovaj sustav evidencije omogućuje nam da održavamo visoku razinu efikasnosti i sigurnosti.

Pored toga, uvažavajući činjenicu da prostor u kojem radimo ima izravan utjecaj na našu produktivnost i kvalitetu rada, nastojimo pružiti ugodno i stimulirajuće radno okruženje. Naši prostori su dizajnirani tako da podržavaju različite načine rada i učenja, uključujući individualni rad, timski rad, predavanja, radionice, istraživanja i druge aktivnosti.

U konačnici, naša infrastruktura odražava našu posvećenost izvrsnosti, inovacijama i neprekidnom poboljšanju, te omogućuje nam da pružimo izvrsne usluge našim studentima, zaposlenicima i svim zainteresiranim stranama.

---

6. REALIZACIJA DJELATNOSTI FAKULTETA SPORTA I TJELESNOG ODGOJA

6.1. PLANIRANJE REALIZACIJE I FINANSIJSKO POSLOVANJE

Realizacija djelatnosti Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja temelji se na sveobuhvatnom planiranju koje je u skladu s našim poslovnim planovima. Naš godišnji plan rada uključuje planiranje ključnih područja kao što su radni uvjeti, broj studenata na različitim ciklusima studija, broj polaznika programa cjeloživotnog obrazovanja, raspored obrazovnog rada, znanstvena aktivnost, izdavačka djelatnost, kadrovske uvjete, investicije i održavanje, te kulturne i sportske aktivnosti. Osim toga, planiramo i razvijamo aktivnosti koje njeguju tradiciju obrazovanja studenata i suradnju s drugim znanstvenim i obrazovnim institucijama.

Odgovorni smo za prepoznavanje potreba i zahtjeva društvene zajednice u pogledu obrazovanja studenata. U tu svrhu, kontinuirano razvijamo, predlažemo i primjenjujemo nove te unaprjeđujemo postojeće nastavne programe za obrazovanje studenata odgovarajućeg

profila. Pored toga, pažljivo pratimo potrebe i zahtjeve studenata, kao i ostalih korisnika naših usluga, za sve postojeće i moguće nove usluge. Rezultati ovih aktivnosti predstavljaju osnovu za odluke o novim uslugama koje možemo ponuditi, kao i za identifikaciju mogućnosti za stalno unaprjeđenje kvalitete naših postojećih usluga.

Naučno-istraživački rad je središnji dio našeg poslovanja i provodimo ga s ciljem unapređivanja znanosti, obrazovne djelatnosti, kvalitete nastave, usavršavanja mladih znanstvenika, uključivanja studenata u znanstveno-istraživački rad i stvaranja materijalnih uvjeta za rad i razvoj našeg Fakulteta. Naš znanstveni rad ostvaruje se kroz osnovna, primijenjena i razvojna istraživanja.

Evaluacija i unaprjeđenje studijskih programa provode se prema dokumentiranim procedurama, u skladu s Zakonom o visokom obrazovanju u Kantonu Sarajevo i Statutom Univerziteta u Sarajevu, s ciljem ostvarenja potrebne kvalitete diplomiranih stručnjaka određenog profila.

Naše finansijsko poslovanje je osmišljeno da podrži kvalitetan znanstveni i nastavni rad, razvoj naših djelatnosti, studentski standard, te osiguranje materijalnih i drugih prava zaposlenika. Finansijsko poslovanje temelji se na poštivanju finansijskih propisa Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Kantona Sarajevo, optimalnom izvršenju obrazovnih i znanstvenih zadataka našeg Fakulteta, te na načelu ekonomičnosti.

Financiramo različite programe, uključujući program nastavne djelatnosti, program znanstveno-istraživačke djelatnosti, program razvoja, proširenje opsega i povećanje razine osnovnih djelatnosti našeg Fakulteta, te program stalnog usavršavanja zaposlenika. Financiranje programa nastavne djelatnosti vrši se na temelju broja zaposlenih u nastavnim i saradničkim zvanjima, broja vanjskih suradnika, potrebe za iznajmljivanjem prostora za realizaciju nastave i drugih relevantnih čimbenika.

6.2. UPRAVLJANJE PROCESIMA

Upravljanje procesima na Fakultetu sporta i tjelesnog odgoja u Sarajevu od suštinskog je značaja za ostvarivanje strateških ciljeva i misije. Procesi u fakultetu su složeni i uključuju nastavne, naučnoistraživačke, realizaciju usluga, izdavačke i procese podrške. Svaki od ovih procesa ima svoje specifičnosti, ali su svi kritični za ukupni uspjeh Fakulteta.

6.2.1 NASTAVNI PROCESI

Nastavni procesi su ključna misija Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja. Da bi se osigurala visoka kvaliteta ovih procesa, Fakultet se fokusira na stručnost i pedagoške sposobnosti nastavnog osoblja. Periodične evaluacije se vrše da bi se utvrdila njihova kompetentnost i potencijal za dalji napredak. Osim toga, Fakultet osigurava odgovarajuće radne prostore, opremu i stručnu literaturu za podršku nastavnim procesima. Završna faza nastavnog procesa uključuje izradu završnog rada, proces koji zahtijeva detaljno planiranje, strukturu i superviziju.

6.2.2 PROCESI REALIZACIJE USLUGA

Procesi realizacije usluga, posebno oni koji se tiču studentske službe, usmjereni su prema osiguranju optimalnog studentovog iskustva. Studentska služba odgovorna je za upis studenata, vođenje matične knjige i registra studenata, prijavu, polaganje i upis ocjena s ispita, kao i prijem zahtjeva i izdavanje uvjerenja. Ove aktivnosti obuhvaćaju i proces priznavanja ispita, gdje studentska služba saraduje s direktorom i Senatom kako bi se osiguralo pravično priznavanje ispita i ekvivalencija stranih diploma.

5.2.3 NAUČNOISTRAŽIVAČKI PROCESI

U okviru nastojanja da unaprijedi naučna i stručna dostignuća i njihovu razmjenu s partnerima, Fakultet organizira naučne konferencije i skupove. To mogu biti stalne konferencije koje se održavaju u planiranim, jednakim vremenskim ciklusima, ili povremene konferencije koje se održavaju prema potrebi. Ovaj proces zahtijeva odgovarajuće planiranje i dokumentaciju, te omogućuje dijalog, raspravu i razmjenu ideja unutar i izvan Fakulteta.

6.2.4 IZDAVAČKA DJELATNOST

Izdavačka djelatnost na Fakultetu obuhvata oblikovanje rukopisa, recenziju, pripremu i štampanje različitih publikacija kao što su udžbenici, monografije, časopisi, zbornici radova i drugih relevantnih publikacija. Sve publikacije prolaze kroz rigorozan proces recenzije kako bi se osigurala njihova naučna i pedagoška vrijednost.

6.2.5 PROCESI PODRŠKE

Podrška svim gore navedenim procesima dolazi u obliku administrativnih procesa i dokumentaciono-informacionih procesa. Ovi procesi su kritični za pravovremeno i efikasno pružanje informacija i resursa relevantnih za sve aktivnosti na Fakultetu. Rad biblioteke, kao jedan od primjera ovih procesa, organiziran je na način koji omogućava pristup i korištenje svih relevantnih informacija, što podrazumijeva odgovarajuće skladištenje, čuvanje i izdavanje bibliotečnih jedinica korisnicima.

Kroz sve ove procese, Fakultet sporta i tjelesnog odgoja u Sarajevu nastoji osigurati visoku kvalitetu obrazovanja i istraživanja, te podržava svoje studente i osoblje u ostvarivanju njihovih akademskih i profesionalnih ciljeva.

6.3. IDENTIFIKACIJA I SLIJEDLJIVOST

Identifikacija i sljedljivost su ključni koncepti u upravljanju procesima na Fakultetu sporta i tjelesnog odgoja. Identifikacija se odnosi na sposobnost prepoznavanja pojedinaca, elemenata ili procesa, dok sljedljivost implicira sposobnost da se prati i dokumentira tijek određenog procesa od početka do kraja, stvarajući tako jasnu i pouzdanu istorijat o njemu.

U kontekstu praćenja studenata, identifikacija i sljedljivost se odvijaju kroz cijeli njihov akademski život, počevši od upisa na Fakultet sporta i tjelesnog odgoja, preko različitih faza nastavnog procesa, provjere znanja, sve do završnog diplomiranja. Procedura za prijem studenata, realizaciju nastavnog procesa i rad studentske službe na studijima I, II i III ciklusa jasno su definirane da bi se omogućila identifikacija i sljedljivost. Slični principi se primjenjuju i na procese priznavanja ispita, prepoznavanja inostranih kvalifikacija, kao i na rješavanje molbi i žalbi u nastavnom procesu.

Sve dokumentacije koje nastaju kroz ove procedure se odlažu u dosije studenata i trajno se čuvaju, čime se dodatno potvrđuje i jača identifikacija i sljedljivost. Identifikacija i sljedljivost nisu bitne samo za studentske procese, već i za naučne i stručne aktivnosti koje se odvijaju na fakultetu.

Kada se organiziraju naučne konferencije, stručni skupovi ili drugi događaji na Fakultetu sporta i tjelesnog odgoja, identifikacija i sljedljivost su osigurane kroz dokumentaciju koja se stvara tokom procesa - od iniciranja događaja, planiranja, prikupljanja radova, pregleda radova, pripreme materijala, realizacije programa, pa do analize uspješnosti konferencije ili skupa. Identifikacija i sljedljivost su također ključne za proces izdavanja publikacija - od

podnošenja zahtjeva za publikaciju, prijema rukopisa, recenzije radova, pa do konačnog izdavanja publikacije.

Dokumentaciono-informaciona djelatnost, koja omogućava pristup i korištenje informacija relevantnih za rad na Fakultetu sporta i tjelesnog odgoja, također održava visoki standard identifikacije i slijedljivosti. U tom procesu se koriste unaprijed definisani protokoli i procedure, omogućavajući na taj način da sve informacije budu točno kategorizirane, spremljene i dostupne kada su potrebne. To uključuje pravovremeno skladištenje, čuvanje i izdavanje bibliotečnih jedinica korisnicima.

Kroz ove procese, Fakultet sporta i tjelesnog odgoja osigurava visoki standard identifikacije i slijedljivosti, pružajući tako transparentnost, pouzdanost i odgovornost u svim svojim aktivnostima.

6.4. IMOVINA KORISNIKA I OČUVANJE PROIZVODA

Upravljanje imovinom korisnika, posebno dokumentima koji se odnose na studiranje, kao što su izvodi iz knjige rođenih, svjedočanstva i diplome o završenom prethodnom obrazovanju, od suštinske je važnosti za Fakultet sporta i tjelesnog odgoja. Ova dokumentacija se smatra vlasništvom korisnika, te se u tom smislu tretira sa najvećim poštovanjem i pažnjom. Svi studenti, po upisu, dobivaju dosije u kojem se pohranjuju svi relevantni dokumenti. Dosije se čuva do trenutka kada student diplomira ili se ispiše sa fakulteta. Na taj način, fakultet osigurava integritet i sigurnost studentske dokumentacije.

Nadalje, očuvanje proizvoda Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja, uključujući ulazne materijale isporučene od dobavljača, također je prioritet. To uključuje sve materijale koji se koriste u nastavnom procesu, kao i proizvode koje fakultet izrađuje za potrebe svojih korisnika, kao što su udžbenici, priručnici i drugi nastavni materijali.

Aktivnosti skladištenja, rukovanja i očuvanja proizvoda su rigorozno definirane i implementirane na fakultetu. Ulazni materijali se skladište i čuvaju u posebnim prostorijama, gdje se redovito provjerava njihova ispravnost, čime se osigurava njihovo adekvatno očuvanje. Ova kontrola se proteže od momenta prijema materijala od dobavljača, pa sve do njihovog izdavanja za potrebe rada na fakultetu.

Pakovanje i isporuka proizvoda Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja vrši se sa posebnom pažnjom. Svi proizvodi se pakuju tako da se očuvaju u optimalnom stanju, a proces isporuke je dizajniran da osigura brz i siguran transport do krajnjih korisnika.

Fakultet sporta i tjelesnog odgoja koristi prostore, opremu i resurse za skladištenje koji zadovoljavaju najstrože standarde i koji osiguravaju očuvanje karakteristika i potpunu identifikaciju ulaznih materijala i proizvoda. Svi procesi su jasno definirani i rigorozno implementirani kako bi se održali visoki standardi kvalitete i efikasnosti na svim razinama. Na taj način, Fakultet sporta i tjelesnog odgoja osigurava integritet svih svojih procesa, proizvoda i usluga, pružajući korisnicima pouzdane i kvalitetne proizvode i usluge.

---

7. VRIJEDNOVANJE, ANALIZA I POBOLJŠANJA

7.1. OPŠTE ODREDBE PRAĆENJA I MJERENJA

Fakultet sporta i tjelesnog odgoja je posvećen stalnom praćenju, analiziranju i poboljšavanju svojih procesa kako bi ispunio svoju misiju. Proces koji se prate uključuju realizaciju nastavnog procesa, analize uspješnosti studiranja, vannastavne aktivnosti i interna provjera. Ovi procesi su od ključne važnosti za održavanje i poboljšanje uspostavljenog sistema upravljanja kvalitetom na fakultetu.

Osnovni alat za mjerenje kvaliteta usluga Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja je mjerenje zadovoljstva korisnika. To se postiže prikupljanjem informacija o rezultatima u nastavno-naučnom procesu i dobijanjem povratnih informacija od korisnika.

Tokom realizacije nastavnih procesa, provodi se kontinuirana provjera znanja studenata kroz različite metode, uključujući vježbe, on-line testove, kolokvijalne/parcijalne testove, samostalne radove, ispite i završne radove. Osoblje koje učestvuje u nastavnom i naučnom procesu također je podložno provjeri i ocjenjivanju, kroz studentske ankete. Ove ankete pružaju informacije o različitim aspektima kvaliteta na fakultetu, uključujući kvalitetu izvođenja nastave, organizaciju nastavnog procesa, kvalitetu nastavnog osoblja i kvalitetu pomoćnih službi.

Ove ankete se obrađuju i analiziraju kako bi se stvorio izvještaj o kvaliteti nastavnog procesa. Nadležni organi Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja razmatraju ovaj izvještaj i preduzimaju korektivne i preventivne mjere kako bi se poboljšao kvalitet nastave.

Fakultet sporta i tjelesnog odgoja također provodi analizu uspješnosti studiranja, gledajući na rezultate po predmetima i studijskim programima, uzimajući u obzir prosječnu ocjenu studenata, stepen prolaznosti studenata i prosječno vrijeme trajanja studija. Ova analiza je od suštinske važnosti za razumijevanje i poboljšanje nastavnog procesa.

Rukovanje bibliotečkim jedinicama je organizirano na način koji omogućava identifikaciju i slijedljivost. ICT infrastrukturom fakulteta upravlja obučeno osoblje koje posjeduje odgovarajuću opremu i uputstva.

Korisnici usluga imaju pravo biti upoznati sa procedurom završnog kontroliranja i ispitivanja, kao i pravo da dobiju rezultate ovih ispita. Fakultet sporta i tjelesnog odgoja je dužan pribaviti ocjenu i mišljenje korisnika o kvaliteti usluge nakon izvršene usluge.

Na Fakultetu sporta i tjelesnog odgoja je ustanovljena sistemski zasnovana procedura stalnog izdvajanja, obrade i analize podataka, kako bi se dobile relevantne informacije o stanju procesa rada i otklanjanju odstupanja od propisanih zahtjeva. Ovaj proces se odnosi na sve funkcije i sva radna mjesta na fakultetu, te se provodi na svim fazama procesa rada, čime se osigurava integracija kvaliteta u sve aspekte fakultetskog rada.

7.2. EVALUACIJA STUDIJSKIH PROGRAMA

Studijski programi predstavljaju srž obrazovnog procesa na Fakultetu sporta i tjelesnog odgoja, i stoga je neophodno osigurati njihovu visoku kvalitetu. Sistem ocjene studijskih programa se temelji na nizu ključnih elemenata:

Prvo, provodi se redovita evaluacija rada nastavnika i saradnika. Ova evaluacija se provodi kroz anketiranje studenata i povratne informacije, razmatranje rezultata istraživanja i publikacija nastavnog osoblja, kao i njihovu pedagošku praksu.

Drugo, kontinuirano se prate ocjene studenata kako bi se osigurala pravičnost i dosljednost ocjenjivanja. To uključuje praćenje distribucije ocjena, pregled ispitnih radova i diskusija o ocjenjivanju između nastavnog osoblja.

Treće, resursi za učenje se redovito procjenjuju kako bi se osigurala njihova dostupnost i prikladnost. To uključuje pregled fizičkih resursa, kao što su laboratoriji i sportski objekti, ali i digitalnih resursa, poput pristupa elektronskim časopisima, e-knjigama i online platformama za učenje.

Četvrto, provodi se redovna evaluacija podrške koju studenti dobivaju tokom svog studija. Ova evaluacija obuhvata razmatranje strukture i sadržaja programa za mentorstvo, podršku za osobni razvoj i zapošljavanje, kao i podršku za studente s posebnim potrebama.

Pored toga, fakultet kontinuirano prati i analizira studentsku prolaznost kroz studijske programe, što uključuje praćenje stopa uspjeha na ispitima, vremena do završetka studija i stopa zapošljavanja nakon završetka studija.

Fakultet također redovito provjerava zadovoljstvo svih učesnika studijskih programa. To se postiže kroz različite mehanizme, uključujući ankete među studentima, povratne informacije od strane nastavnog osoblja, kao i kroz konzultacije s vanjskim zainteresovanim stranama, poput poslodavaca ili alumnija.

Zadnji, ali ne manje važan aspekt evaluacije studijskih programa je pružanje jasnih i tačnih informacija o programu svim zainteresovanim stranama. To uključuje informacije o sadržaju programa, načinu ocjenjivanja, karijernim perspektivama nakon završetka studija, kao i o mogućnostima za dalje obrazovanje.

Evaluacija studijskih programa nije jednokratna aktivnost, već je kontinuiran proces koji zahtijeva redovno ažuriranje i reviziju kako bi se osiguralo da programi ostaju relevantni, kako u akademskom smislu, tako i u smislu potreba tržišta rada.

7.3. PROCEDURE ZA UNAPRIJEĐENJE KVALITETA PROCESA

Kontinuirano unapređenje procesa na Fakultetu sporta i tjelesnog odgoja postiže se kroz stalnu angažiranost svih učesnika u procesima rada. Ova obaveza je ustanovljena sistematizacijom poslova na radnim mjestima i podrazumijeva svakodnevno planiranje, kvalitetno izvođenje, kontrolu i analizu sopstvenih procesa. Ovim pristupom omogućava se konstantno uočavanje eventualnih neusuglašenosti i predlaganje inovacija i drugih mjera unaprijeđenja.

Rukovodstvo Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja obavezno je primjenjivati usvojenu politiku kvalitete, te voditi Fakultet ka ostvarenju postavljenih ciljeva. U tu svrhu vrši se analiza ostvarenja ciljeva, rezultata ocjenjivanja (internih i eksternih evaluacija), efekata izvedenih

korektivnih i preventivnih mjera, te procesa preispitivanja sistema upravljanja kvalitetom od strane rukovodstva.

Kao dio svog sistema kvalitete, Fakultet sporta i tjelesnog odgoja je razvio procedure koje obuhvataju većinu procesa, a koje potiču unaprijeđenje kvalitete:

Procedure za izbor u zvanja nastavnika i saradnika: Ova procedura definira proces izbora u zvanja nastavnika i saradnika, omogućava transparentnost procesa te osigurava da se izbori vrše na temelju zaslužnosti i kvalitete rada kandidata.

Procedure održavanja sredstava za rad: Ustanovljena je da osigura očuvanje i održivost resursa koji se koriste za rad, bilo da se radi o fizičkim ili tehnološkim sredstvima.

Procedure za izdavačku djelatnost: Postavljene su kako bi se osigurao kvalitetan i konzistentan izdavački rad, uključujući objavljivanje knjiga, članaka i drugih akademskih materijala.

Procedure za promociju djelatnosti Fakulteta: Namijenjene su uspostavljanju smjernica za marketinške i promotivne aktivnosti, kako bi se osiguralo da Fakultet komunicira dosljednu i pozitivnu sliku o svojim aktivnostima i programima.

Procedure za evaluaciju i realizaciju studijskih programa: Ustanovljene su kako bi se osigurala dosljedna i efikasna provedba svih studijskih programa te kako bi se omogućilo redovno preispitivanje i poboljšanje tih programa.

Procedure prijema studenata: Obuhvataju proces prijema i upisa studenata na fakultet, uključujući prijavu, selekciju i registraciju novih studenata.

Ostale procedure obuhvaćaju širok spektar djelovanja fakulteta, uključujući naučnoistraživačke projekte, provjeru znanja studenata, analizu uspješnosti studiranja, organiziranje konferencija, zasnivanje radnog odnosa, vođenje i izradu završnih radova, mobilnost studenata, priznavanje inostranih kvalifikacija, internu i eksternu evaluaciju kvaliteta, rad studentske službe, ocjenjivanje rada administrativnog osoblja, provjeravanje i ocjenjivanje nastavnog procesa, te rješavanje zahtjeva i prigovora studenata.

Svaka od ovih procedura je zamišljena kako bi se unaprijedila određena oblast rada, uz stalnu procjenu njihove efikasnosti i konstantne napore na daljnjem poboljšanju. Ovaj pristup osigurava da Fakultet sporta i tjelesnog odgoja konstantno nastoji postići visoke standarde kvalitete u svim aspektima svog rada.

8. EVALUACIJA SISTEMA KVALITETE OBRAZOVANJA

8.1. INTERNA EVALUACIJA

Evaluacija sistema kvalitete obrazovanja ključna je za kontinuirano unapređivanje i održavanje visokog standarda akademske izvrsnosti. U kontekstu Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja, interna evaluacija je integralna komponenta procesa osiguranja kvalitete. Cilj ovog procesa je neprekidno pratiti i poboljšavati kvalitetu studentskog iskustva tokom studiranja.

Interna evaluacija temelji se na dinamičkom ciklusu kvalitete koji uključuje evaluaciju postojećeg stanja, implementaciju planiranih mjera, evaluaciju rezultata i funkcioniranja sistema, te usavršavanje i poboljšavanje sistema. Ovaj proces osiguranja kvalitete uključuje stalno provjeravanje i praćenje aktivnosti Fakulteta putem interne evaluacije.

Da bi se interna evaluacija kvaliteta uspješno implementirala na Fakultetu, potrebno je koristiti evaluacijski model koji uključuje:

Samoanalizu Fakulteta (samoevaluacijski izvještaj) koja pruža dubinski uvid u trenutno stanje obrazovanja na Fakultetu.

Definiranje i praćenje pokazatelja kvalitete. Ovi pokazatelji mogu biti raznovrsni, uključujući broj prijavljenih za upis u odnosu na broj raspoloživih mjesta, broj diplomiranih studenata, duljina studiranja, prosječna ocjena studiranja, itd.

Provođenje studentske evaluacije kvalitete izvođenja nastave i nastavnika. Ova vrsta evaluacije omogućuje studentima da direktno utječu na kvalitetu svojeg obrazovanja dajući povratne informacije o nastavi i nastavnicima.

Evaluacija postignuća studenata kako bi se utvrdilo koliko su studenti uspješno savladali kurikulum.

Evaluacija diplomanata i poslodavaca diplomanata kako bi se dobili podaci o zapošljivosti, korisnosti znanja i vještina koje su studenti stekli na Fakultetu.

Prilikom provođenja interne evaluacije, ključno je pratiti statističke pokazatelje kvaliteta obrazovnog procesa – indikatore kvalitete. Ovi indikatori su empirijske informacije koje

pružaju sliku o tome kako Fakultet ostvaruje svoje ciljeve i održava kontinuirano praćenje kvalitete obrazovnog procesa.

Indikatori kvalitete mogu biti raznovrsni i ovisiti o specifičnim ciljevima i kontekstu Fakulteta. Na primjer, neki od indikatora kvalitete studenata mogu uključivati broj prijavljenih za upis u odnosu na broj raspoloživih mjesta, broj diplomiranih studenata, duljina studiranja, prosječna ocjena studiranja itd. S druge strane, indikatori kvalitete Fakulteta mogu uključivati objavljene radove, kvalitetu predavanja, sponzorirane projekte, stručno iskustvo, interdisciplinarnu aktivnost, saradnju s okruženjem i reputaciju diplomiranih studenata.

Interna evaluacija može se provoditi prema utvrđenom terminskom planu (redovne evaluacije) ili po zahtjevu ovlaštenog lica (vanredne evaluacije). Ovaj proces omogućuje Fakultetu da identificira područja za poboljšanje, te da sustavno prati napredak i učinkovitost implementiranih mjera.

Rezultati studentske evaluacije, koja uključuje procjenu kvalitete nastave, nastavnika, administrativnog osoblja i studijskih programa, ključni su za daljnji razvoj i unapređenje nastave.

Konačno, evaluacija kvalitete obrazovanja nije jednokratni događaj, već kontinuirani proces. Tačno definirani način praćenja indikatora omogućuje Fakultetu da prati svoj napredak tijekom vremena, te da uspoređi svoje performanse sa drugim visokoškolskim ustanovama. Ova vrsta usporedbe može pružiti vredne uvide za daljnje poboljšanje kvalitete obrazovanja na Fakultetu.

7.2. EKSTERNA EVALUACIJA

Eksterna evaluacija predstavlja ključni segment u procesu osiguranja kvalitete visokog obrazovanja. Kroz ovu metodu, pruža se objektivna i nepristrasna procjena standarda i dostignuća u obrazovanju, uz korištenje stručnosti i perspektive nezavisnih eksternih stručnjaka iz oblasti visokog obrazovanja.

Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta BiH je institucija koja ima centralnu ulogu u procesu eksterne evaluacije. Agencija organizira i provodi postupke eksterne evaluacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa. Ovi postupci su pokrenuti u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju Kantona Sarajevu, što ukazuje na to da postoji formalni pravni okvir koji podržava ove aktivnosti.

Postupak eksterne evaluacije obično uključuje nekoliko koraka. Prvi je da visokoškolska ustanova podnese samoevaluacijski izvještaj Agenciji, koja taj izvještaj ocjenjuje. Agencija zatim određuje stručni tim za provođenje eksterne evaluacije. Ovaj tim obično uključuje stručnjake iz različitih disciplina i područja, a može uključivati i međunarodne stručnjake.

Nakon što se evaluacija provede, Agencija izrađuje izvještaj o eksternoj evaluaciji. Ovaj izvještaj obuhvata sve bitne aspekte rada visokoškolske ustanove, uključujući njegovu misiju, ciljeve, resurse, procese, rezultate i utjecaj na društvo. Izvještaj o eksternoj evaluaciji je javan dokument koji služi kao osnova za daljnje unapređenje kvalitete i reformu visokog obrazovanja.

Također, rezultati eksterne evaluacije su često korišteni za donošenje odluka o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa. Akreditacija je postupak kojim se potvrđuje da visokoškolska ustanova ili studijski program zadovoljava određene standarde kvalitete. Uz to, rezultati eksterne evaluacije se mogu koristiti za informiranje javnosti o kvaliteti visokog obrazovanja, za podsticanje unapređenja kvalitete unutar visokoškolskih ustanova, te za informiranje odluka o alokaciji resursa u visokom obrazovanju.

U tom smislu, eksterna evaluacija ima ključnu ulogu u osiguranju kvalitete visokog obrazovanja, pružajući objektivne, stručne i nepristrane informacije o kvaliteti obrazovnih ustanova i programa. Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta BiH igra ključnu ulogu u ovom procesu, koordinirajući postupak eksterne evaluacije u skladu sa zakonskim okvirom.

9. MEĐUNARODNA SURADNJA, OSIGRANJE KAVLITETA I MOBILNT

Slijedom uspješne prijave Univerziteta u Sarajevu za novo Erasmus+ programsko razdoblje, Evropska komisija dodijelila je Univerzitetu u Sarajevu Erasmus Povelju u visokom obrazovanju 2021-2027 (ECHE).

Erasmus povelja u visokom obrazovanju (ECHE) univerzitetima služi kao opšti kvalitativni okvir za aktivnosti evropske i međunarodne saradnje koje te ustanove mogu provoditi u sklopu programa Erasmus+. Dodjela ECHE-a preduslov je za učešće u novom Erasmus+ programu, kao i u tri Ključne aktivnosti koje on obuhvata (Mobilnost pojedinaca u svrhu učenja, Saradnja radi ostvarivanja inovacija i razmjena dobre prakse, Podrška reformi politika).

Načela ECHE-a prilagođena su u skladu s novim naglascima programa Erasmus+ za razdoblje 2021. – 2027., kao što su digitalizacija, uključivanje i održivost.

Neke od najvažnijih novosti su odlučnost da se dopre do nedovoljno zastupljenih skupina u mobilnosti putem strategija uključivanja, primjena zelene prakse u organizaciji aktivnosti programa Erasmus+, provedba digitalizacije putem inicijative za evropsku studentsku iskaznicu i mobilne aplikacije Erasmus+, kao i odlučnost da se poveća građanski angažman mobilnih studenata.

Organizacije koje provode aktivnosti mobilnosti moraju se pridržavati zajedničkog skupa Erasmus standarda kvaliteta. Standardi postoje kako bi se osiguralo dobro iskustvo mobilnosti i ishodi učenja za sve učesnike, te kako bi se osiguralo da sve organizacije koje primaju

Finansiranje programa doprinosi njegovim ciljevima.

U konzorcijumu za mobilnost, Erasmus standardi kvaliteta primjenjuju se na aktivnosti koje provode sve organizacije korisnice: koordinator i članovi konzorcijuma.

Tamo gdje je potrebno, odgovarajuća primjena Erasmus standarda kvaliteta u nacionalnom kontekstu će se dalje tumačiti od strane relevantne Nacionalne agencije.

1. Osnovni principi

- Inkluzija i raznolikost: organizacije korisnice moraju poštovati principe inkluzije i raznolikosti u svim aspektima svojih aktivnosti. Organizacije korisnice moraju osigurati fer i jednake uslove za sve učesnike. Kad god je to moguće, organizacije korisnice treba da se aktivno angažuju i uključe učesnike sa manje mogućnosti u svoje aktivnosti. Organizacije korisnice treba da maksimalno iskoriste alate i sredstva predviđena Programom u tu svrhu.
- Ekološka održivost i odgovornost: organizacije korisnici moraju promovirati ekološki održivo i odgovorno ponašanje među svojim učesnicima. Organizacije korisnice treba da maksimalno iskoriste sredstva predviđena Programom za podršku održivim načinima putovanja.
- Digitalno obrazovanje – uključujući virtuelnu saradnju, virtuelnu mobilnost i kombinovanu mobilnost: organizacije korisnice treba da koriste digitalne alate i metode učenja kako bi upotpunile svoje aktivnosti fizičke mobilnosti i poboljšale saradnju sa partnerskim organizacijama. Organizacije korisnice treba da maksimalno iskoriste digitalne alate, online platforme i druge mogućnosti koje Program pruža u tu svrhu.
- Aktivno učešće u mreži Erasmus organizacija: jedan od ciljeva Programa je podrška razvoju Evropskog obrazovnog prostora. Organizacije korisnice trebale bi nastojati da postanu aktivne članice Erasmus mreže, na primjer tako što će ugostiti učesnike iz drugih zemalja, ili učestvovati u razmjeni dobrih praksi i drugim kontakt aktivnostima koje organiziraju nacionalne agencije ili druge organizacije. Iskusne organizacije treba da dijele njihovo znanje sa drugim organizacijama koje imaju manje iskustva u Programu pružanjem savjeta, mentorstva ili druge podrške. Gdje je relevantno, organizacije korisnice trebale bi ohrabriti svoje učesnike da učestvuju u alumni aktivnostima i mrežama.

9.1. ŠTA JE TO MEĐUNARODNA MOBILNOST?

Međunarodna mobilnost podrazumijeva boravak studenata, nastavno/naučnog/umjetničkog ili nenastavnog osoblja sa Univerziteta u Sarajevu na inostranoj instituciji u svrhu obrazovnog i profesionalnog usavršavanja. Na ovaj način, razvija se dobra saradnja između zemalja koje promovišu mobilnost u obrazovnom polju te promoviše kulturna razmjena između studenata i osoblja svih nacija. Najčešće kroz posebno organizovan program mobilnosti (Erasmus+, CEEPUS) ili preko konkursa koje objavljuju različite međunarodne, nacionalne ili privatne institucije, nude se studentima mnoge mogućnosti da steknu dragocjeno obrazovno iskustvo izvan mjesta studiranja, dok osoblju iz akademske zajednice nudi mogućnost profesionalnog

usavršavanja i sticanja međunarodnog iskustva na partnerskim institucijama. Kod posebno strukturiranih programa (kao što je Erasmus+) svaki student ima priliku da ode u inostranstvo na 12 mjeseci tokom dodiplomskog (bachelor) studija i 12 mjeseci tokom postdiplomskog (master) studija, kao i narednih 12 meseci tokom doktorskih studija, za Erasmus+ boravak u inostranstvu. Međutim, ne mora se to iskoristiti odjednom, možete na primjer kombinovati po 1 semestar na različitim institucijama. Za Erasmus boravak morate biti upisani student na Univerzitetu u Sarajevu. Drugi uslov je da ste već završili minimalno 30 ECTS na svom matičnom univerzitetu do trenutka prijave. U zavisnosti od zemlje koju odaberete, može biti potreban i dokaz o poznavanju jezika. Pored studenata, svako zaposleno osoblje na Univerzitetu u Sarajevu ima priliku da ode u inostranstvo na kraći period (najčešće pet do deset radnih dana) u toku jedne akademske godine u svrhu organizovanja i održavanja predavanja (nastavno/naučno osoblje) odnosno profesionalnog usavršavanja i obuke (nenastavno osoblje).

9.2. MOBILNOST SA INOSTRANE INSTITUCIJE NA UNSA-FASTO

Studenti i osoblje sa inostranih visokoobrazovnih institucija mogu doći na Univerzitet u Sarajevu u sklopu njihovih redovnih aktivnosti (studenti na 1-2 semestra tokom kojeg prate predavanja i polažu ispite, nastavno osoblje da drži predavanja, ostalo osoblje za posjetu institucijama, job-shadowing, učešće u projektima ili staff week). Riječ je o kraćem boravku na našem univerzitetu. Najčešći dolazak inostranih studenata i osoblja je kroz posebno strukturane programe mobilnosti kao što je Erasmus+. CEEPUS, Mevlana, Fulbright, Visegrad Fund, itd. Također, moguća je posjeta i izvan ovih programskih struktura i u tom slučaju radi se o freemoverima. Bez obzira na vrstu mobilnosti, svi studenti i osoblje koji imaju namjeru doći na UNSA-FASTO trebaju biti zvanično nominovani od strane njihovih matičnih institucija prema našoj Službi za međunarodnu saradnju.

9.3. KAKO SE MOŽETE PRIJAVITI NA MEĐUNARODNU MOBILNOST?

Najčešće kroz otvoren poziv za mobilnost (koji sadrži sve potrebne informacije o destinaciji, potrebnim dokumentima i naznačenim rokovima za dostavljanje) možete se prijaviti za ograničeni boravak na nematičnoj instituciji. Studenti i osoblje kojima je odobrena mobilnost kroz Erasmus+ program će dobiti grant za mobilnost od institucije na koju idu, u iznosu koji ovisi o zemlji odredišta. Studentima se predmeti položeni u inostranstvu mogu se unijeti u diplomu, ali obavezno prethodno kontaktirajte svoje odgovorne prodekane kako biste izbjegli nesporazume!

Kada je riječ o programu Erasmus+, Službe za međunarodnu saradnju UNSA/FASTO u skladu sa pravilima, objavljuje konkurse na koje se mogu prijaviti studenti koji su upisani, odnosno osoblje koje je zaposleno na Univerzitetu u Sarajevu.

Više o Erasmus+ programu dostupno je na linkovima: <https://fasto.unsa.ba/medjunarodna-saradnja/informacije/> <https://www.unsa.ba/istrazivanje-i-saradnja/medunarodna-saradnja/erasmus-plus>

dok su svi konkursi objavljeni na

- <https://fasto.unsa.ba/medjunarodna-saradnja/informacije/>
- <https://www.international.unsa.ba>.

Napomena: postoje inostrane visokoobrazovne institucije sa kojima je (zbog sfere interesa i saradnje) Erasmus+ sporazum potpisan na nivou fakulteta, akademije, centra ili instituta UNSA. U tom slučaju, organizaciju mobilnosti za tu instituciju vode odgovorni prodekani/koordinatori za međunarodnu saradnju na toj (pod)organizacionoj jedinici UNSA.

9.4. GDJE MOŽETE IĆI NA MEĐUNARODNU RAZMJENU?

Služba za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu vrijedno radi na izgradnji infrastrukture za nesmetanu međunarodnu mobilnost. Nakon pregovora sa inostranim partnerskim institucijama, inostrana institucija se prijavljuje za dodjelu budžeta za projektni sporazum prema njihovim nacionalnim agencijama. Nakon odobrenja budžeta (rezultati budu spoznati nakon nekoliko mjeseci) kreće se u oficijelno potpisivanje i realizaciju sporazuma (otvaranje konkursa za međunarodnu mobilnost, nominacija, evaluacija, te implementacija mobilnosti). Iako potpisani sporazumi mogu trajati 7 godina (koliko traje finansijski budžet za Erasmus+ program), svake godine se prijavljuje za budžet, tako da se može desiti da jedne godine ne bude otvorenih poziva za mobilnost sa nekim od partnera.

Lista Erasmus+ inostranih partnera

Erasmus+ sporazumi KA107/KA171

Na osnovu Odluke Senata UNSA, Erasmus+ međuinstitucijske sporazume za koje postoji interes isključivo jedne (pod)organizacione jedinice potpisuje dekan/esa, direktor/ica fakulteta, akademije, centra ili instituta UNSA (te su te mobilnosti dostupne studentima i

osoblju te članice UNSA). Međuinstitucijske sporazume koje ugovaraju dvije ili više članica, odnosno UNSA, potpisuje rektor.

KA107

Sporazumi KA107 obuhvataju sporazume sklopljene u Erasmus+ periodu 2014-2021/2022. Ova vrsta sporazuma trenutno implementira obostrane mobilnosti studenata i osoblja do jula 2023. godine. Univerzitet u Sarajevu i njegove (pod)organizacionice jedinice imaju potpisane međuinstitucijske sporazume sa 205+ visokoobrazovnih institucija širom Evrope u okviru KA107 projekta.

KA171

Služba je aktivna u administriranju novih sporazuma u okviru KA171 i omogućavanju novih grantova i nesmetane mobilnosti studenata, nastavnog i nenastavnog osoblja Univerziteta u Sarajevu. Od prvog poziva za dodjelu budžeta (2021. godine) za KA171, trenutno imamo potpisane sporazume sa 20+institucija (čiji broj raste).

Erasmus+ međuinstitucijski sporazumi KA107 između UNSA i partnerskih institucija širom Evrope | 2014-2023 mogu se provjeriti na linku ispod:

<https://www.unsa.ba/sites/default/files/dodatak/2023-02/UNSA%20ERASMUS%20KA107.pdf>

Erasmus+ međuinstitucijski sporazumi KA171 između UNSA i partnerskih institucija širom Evrope | 2022 - 2028

<https://www.unsa.ba/sites/default/files/dodatak/2023-02/UNSA%20ERASMUS%20AGREEMENTS%20KA171.pdf>

9.5. KO SVE MOŽE UČESTVOVATI U MEĐUNARODNOJ MOBILNOSTI?

Studenti:

- Studenti upisani na prvi, drugi, treći i/ili integrisani ciklus studija Univerziteta u Sarajevu u trenutku prijave na mobilnost i u trenutku implementacije mobilnosti.
- Studenti koji obnavljaju godinu i/ili upisuju apsolventski status se također mogu prijaviti na otvorene konkurse.

- Studenti posljednjeg semestra jednog ciklusa studija se mogu uslovno prijaviti za mobilnost u prvom semestru narednog ciklusa ukoliko imaju odobrenje inostrane institucije na koju se žele prijaviti.

Osoblje:

- Nastavno/naučno/istraživačko/umjetničko i nenastavno osoblje Univerziteta u Sarajevu se može prijaviti ukoliko je u radnom odnosu sa punim radnim vremenom na Univerzitetu u Sarajevu u trenutku prijave i u tokom mobilnosti.
- Nastavno osoblje angažirano sa drugih visokoškolskih ustanova na Univerzitetu u Sarajevu i njegovim članicama ne ispunjavaju uslove za mobilnost/finansijsku podršku u svrhu boravka na inostranoj visokoškolskoj ustanovi (član 19. Pravilnika o mobilnosti Univerziteta u Sarajevu).

Napomena: postoje inostrane visokoobrazovne institucije sa kojima je (zbog sfere interesa i saradnje) Erasmus+ sporazum potpisan na nivou fakulteta, akademije, centra ili instituta UNSA. U tom slučaju, organizaciju mobilnosti za tu instituciju vode odgovorni prodekani/koordinatori za međunarodnu saradnju na toj (pod)organizacionoj jedinici UNSA. Kada je u pitanju naša institucija, FASTO ima potpisane međunstitucijske sporazume sa Erasmus+ sporazume sa Lithuanian Sports University, Litvanija i Josip Juraj Štrossmayer, Sveučilište u Osijeku, Hrvatska.

9.6. PRIJAVA NA MEĐUNARODNE PROJEKTE

Univerzitet u Sarajevu ima mogućnost da učestvuje u raznim međunarodnim obrazovnim i istraživačkim programima na način da priprema projektne prijave kao koordinator projekta ili partner u konzorciju. Najčešće se radi o programima (projektima) finansiranim iz EU fondova (Erasmus+, Horizon2020/Europe, CEEPUS, IPA, Cost, itd). U cilju uspješne prijave, Služba za međunarodnu saradnju je izvršila potrebne registracije našeg Univerziteta kako bi bio prepoznatljiv u bazama podataka raznih međunarodnih programa.

Univerzitet u Sarajevu se uvijek pojavljuje kao jedno „tijelo“ u ovim projektnim prijavama (bez obzira da li se prijavljuje fakultet, akademija, centar, institut ili Rektorat). Iako se većina projekata implementiraju na (pod)organizacionim jedinicama Univerziteta u Sarajevu, prilikom prijavljivanja na ove pozive prijava se šalje ispred Univerziteta koji ima svoje oficijelne identifikacijske informacije (korištenje bilo kojih drugih kodova i naziva dovodi do

diskvalifikacije i nemogućnosti učešća u prijavnom postupku jer svi fakulteti, akademije, centri i instituti Univerziteta u Sarajevu mogu biti prepoznati u bazama samo pod ovim identifikacijskim informacijama):

- Naziv na lokalnom jeziku: Univerzitet u Sarajevu
- Naziv na engleskom jeziku: University of Sarajevo
- Tačna skraćena: UNSA
- Vrsta institucije: Higher education institution - public university
- ID: 4200494560007
- VAT: 200494560007
- PIC: 995549995
- ERASMUS code: BA SARAJEVO1
- OID: E10186799

Dok prijavu na međunarodne programe pripremaju koordinatori u saradnji sa svojim partnerima, finalni dio koji se odnosi na potpisivanje određenih dokumenata dostavljate Rektoratu Univerziteta u Sarajevu na način koji je objašnjen u specijaliziranom Uputstvu za pripremanje projektne prijave Univerziteta u Sarajevu koji pored objašnjene procedure dostavljanja dokumenata, sadrži i informacije o instituciji, oficijelne identifikacijske kodove, listu prethodnih projekata Univerziteta, te ostalo što može pomoći pri uspješnom kreiranju projektne prijave. Pažljivo pročitajte i pratite korake koji su objašnjeni u Uputstvu. Veoma je bitno pratiti korake i poštovati vrijeme dostavljanja potrebne dokumentacije prema Rektoratu, kako biste svoju projektnu ideju mogli finalizirati i prijaviti do traženog roka.

10. ZAKLJUČNO RAZMATRANJE

Osiguranje kvaliteta u visokom obrazovanju postalo je ključni element u osiguravanju izvrsnosti i konkurentnosti obrazovnih institucija širom svijeta. U skladu s tim, fakultet sporta i tjelesnog odgoja Univerziteta u Sarajevu posvećen je implementaciji politike osiguranja kvaliteta kako bi se osigurala izvrsnost nastavnog procesa, istraživanja i drugih relevantnih aktivnosti.

Ovaj dokument pruža pregled politike osiguranja kvaliteta na Fakultetu sporta i tjelesnog odgoja, usklađen s najnovijim standardima i smjernicama za osiguranje kvaliteta u evropskom području visokog obrazovanja.

Fakultet sporta i tjelesnog odgoja Univerziteta u Sarajevu svojim djelovanjem teži postizanju najviših standarda u svim aspektima svog rada. U skladu s tim, politika osiguranja kvaliteta uspostavljena je kako bi se osigurala dosljednost i poboljšanje kvalitete obrazovnih programa, istraživanja, podrške studentima i drugih relevantnih aktivnosti na fakultetu.

Fakultet sporta i tjelesnog odgoja uspješno je implementirao smjernice za osiguranje kvaliteta u evropskom području visokog obrazovanja, što je postignuto kontinuiranim praćenjem i evaluacijom svih relevantnih procesa i usluga na fakultetu. Ova praksa omogućava identifikaciju potencijalnih područja za unapređenje te osigurava usklađenost s najnovijim standardima u području visokog obrazovanja.

Politika osiguranja kvaliteta na fakultetu sporta i tjelesnog odgoja utemeljena je na sljedećim principima:

Izvrsnost: Fakultet teži izvrsnosti u svim aspektima svog rada, što se postiže stalnim praćenjem i evaluacijom nastavnih programa, istraživačkih aktivnosti i podrške studentima.

Studenti u središtu: Fakultet posvećuje posebnu pažnju potrebama i interesima studenata, pružajući im podršku i stvarajući stimulatívno okruženje za njihov akademski razvoj i uspjeh.

Transparentnost: Fakultet njeguje transparentnost u svim procesima osiguranja kvaliteta, pružajući relevantne informacije studentima, nastavnicima i zainteresiranim stranama o postignutim rezultatima i planovima za poboljšanje.

Kontinuirano unapređenje: Fakultet kontinuirano radi na unapređenju kvalitete obrazovnih programa, istraživanja i drugih relevantnih aktivnosti. To se postiže kroz redovite evaluacije, samoevaluacije i usvajanje najboljih praksi u području sporta i tjelesnog odgoja.

U skladu s navedenim principima, fakultet sporta i tjelesnog odgoja Univerziteta u Sarajevu aktivno surađuje s relevantnim akreditacijskim tijelima i organizacijama u cilju osiguranja visokih standarda kvalitete. Također, redovito provodi interne evaluacije i samoevaluacije kako bi se osigurala dosljednost i poboljšanje kvalitete svojih aktivnosti.

Kroz usklađenost s najnovijim standardima i smjernicama za osiguranje kvaliteta u evropskom području visokog obrazovanja, Fakultet sporta i tjelesnog odgoja Univerziteta u Sarajevu nastoji biti prepoznat kao institucija koja pruža izvrsnost u obrazovanju, istraživanju i podršci studentima u području sporta i tjelesnog odgoja

Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja (ESG) dostuno na:

<https://acrobat.adobe.com/link/review?uri=urn%3Aaaid%3Aascds%3AUS%3A38679034-db6e-357e-9638-bc381e64203a>